

เศรษฐกิจจีนในปี ๒๕๕๗ ... การเติบโตเชิงคุณภาพ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา จีนนับเป็นประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างน่าสนใจ และพิศวง ไม่ว่าจะเป็นการเติบโตในอัตราที่สูงต่อเนื่องหลายปี หรือแม้กระทั่งการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ภายใต้ความพยายามในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจากการพึ่งพาภาคการค้าระหว่างประเทศ มาสู่ภาคลงทุนและการลงทุนโดยตรงของต่างประเทศ และมาเป็นการเน้นภาคการบริโภคและการเร่งขยายการลงทุนออกไปสู่ต่างประเทศในปัจจุบัน

ประการสำคัญ จีนยังไม่เคยหยุดนิ่ง จีนผ่านร้อนผ่านหนาวของวิกฤติทางการเมืองและเศรษฐกิจโลกและภายในประเทศมาอย่างต่อเนื่อง และท่ามกลางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและแผ่วไถ่ซึ่งความเปราะบางที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน จีนยังคงจะพยายามนำเสนอและทดลองใช้นโยบายและมาตรการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต ...

ภาพรวมเศรษฐกิจปี ๒๕๕๖ ... นิ่งแต่สับสน

จีดีพี ... โตสูงกว่าเป้า สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน (The National Bureau of Statistics) แถลงข่าวเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ระบุว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือจีดีพีของจีนในปี

๒๕๕๖ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น ๕๖.๘๘ ล้านล้านหยวน (๙.๔ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ) เติบโตร้อยละ ๗.๗ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ซึ่งนับเป็นการเติบโตในอัตราที่ต่ำสุดในรอบ ๑๔ ปี แต่การขยายตัวของเศรษฐกิจจีนในปี ๒๕๕๖ ดังกล่าวก็ยิ่งสูงกว่าที่เป้าหมายที่รัฐบาลจีนตั้งไว้ที่ร้อยละ ๗.๕ อยู่เล็กน้อย

ทั้งนี้ เศรษฐกิจในไตรมาสที่ ๔ ของจีนขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ลดลงจากร้อยละ ๗.๘ ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ซึ่งสะท้อนถึง การผ่อนนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่เริ่มดำเนินการนับแต่กลางปีที่ผ่านมา ควบคู่ไปกับปริมาณสินค้าใหม่ที่ชะลอตัว

เงินเฟ้อ ... ต่ำเกินคาด สำนักงานสถิติแห่งชาติจีนยังได้เปิดเผยถึงตัวเลขอัตราเงินเฟ้อในปี ๒๕๕๖ ว่าอยู่ที่ร้อยละ ๒.๖ ซึ่งต่ำกว่าอัตราเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้ที่ร้อยละ ๓.๕ อยู่ค่อนข้างมาก โดยอัตราเงินเฟ้อในเดือนธันวาคมอยู่ที่ระดับร้อยละ ๒.๕ ซึ่งต่ำสุดในรอบ ๗ เดือน โดยลดลงต่อเนื่องจากร้อยละ ๓.๒ และร้อยละ ๓ ในเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน ตามลำดับ ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญเนื่องจากการชะลอตัวของดัชนีราคาอาหารในจีน ซึ่งมีสินค้าผักและเนื้อหมูเป็นหลัก ที่ขยายตัวในอัตราที่ลดลงจากเดิมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙ ในเดือนพฤศจิกายนเหลือร้อยละ ๔.๑ ในเดือนธันวาคม

สัดส่วนอิทธิพลต่อการเติบโตของจีดีพี จำแนกตามภาคเศรษฐกิจ
ระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

ปี ๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๖

จีดีพี (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	๕๑.๙๓	๕๖.๘๘
การบริโภคสุทธิ (ร้อยละ)	๕๑.๘	๕๐.๐
การลงทุน (ร้อยละ)	๕๐.๔	๕๔.๔
การส่งออกสุทธิ (ร้อยละ)	-๒.๒	-๔.๔

ทั้งนี้ จากการเก็บตัวอย่างข้อมูลจาก ๓๖ เมืองขนาดใหญ่และขนาดกลางของจีนพบว่า ราคาของสินค้าเกษตรและอาหารยังคงมีเสถียรภาพ ขณะที่ราคาของเนื้อวัว แพะ และผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕.๔ ร้อยละ ๑๕.๗ และร้อยละ ๙.๙ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า ราคาของเนื้อหมูและน้ำมันถั่วเหลืองลดลงร้อยละ -๑.๓ และร้อยละ -๐.๗ ตามลำดับ

การบริโภคภายในประเทศ ... โตแรง กระทรวงพาณิชย์จีนเปิดเผยตัวเลขมูลค่าการค้าปลีกของจีนในปี ๒๕๕๖ อยู่ที่ ๒๓.๔๔ ล้านล้านหยวน เติบโตร้อยละ ๑๓.๑ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อการเติบโตของจีดีพีร้อยละ ๕๐ ลดลงจากร้อยละ ๕๑.๘ ในปี ๒๕๕๕

ขณะเดียวกัน การค้าออนไลน์ในจีนยังคงได้รับความนิยมอย่างมาก โดยยอดขายเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๓๑.๙ เมื่อเทียบกับของปีก่อน และมีมูลค่าอยู่ที่ราว ๑.๗ ล้านล้านหยวน ทำให้จีนกลายเป็นตลาดการค้าอีคอมเมิร์ซที่ใหญ่ที่สุดในโลกในปัจจุบัน นอกจากนี้ ในวันที่ ๑๑ เดือน ๑๑ ที่ผ่านมานี้ ซึ่งถือเป็น “วันคนโสด” กลุ่มธุรกิจอาลีบาบา (Alibaba Group) ซึ่งเป็นเจ้าของเว็บไซต์ชื่อดังอย่าง tmall.com และ taobao.com ก็ทำสถิติยอดขายประจำวันเดียวถึง ๓๕,๐๐๐ ล้านหยวน ขณะที่การขายผ่านช่องทางจัดจำหน่ายสมัยใหม่ทางกายภาพก็เติบโตในอัตราที่สูงเช่นกัน โดยห้างสรรพสินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑.๖ ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ ๒๓.๖ และร้านเฉพาะทาง ร้อยละ ๒๔.๔ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา

การค้าระหว่างประเทศ ... เติบโตในอัตราที่ลดลง กระทรวงพาณิชย์ยังเปิดเผยถึง ตัวเลข

การค้าระหว่างประเทศของจีนในปี ๒๕๕๖ ว่ามีมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ ๔.๑๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ก้าวขึ้นเป็นประเทศที่มีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศมากที่สุดในโลก แซงหน้าสหรัฐฯ และขยายตัวในอัตราร้อยละ ๗.๖ เมื่อเทียบกับของปีก่อน แต่ก็ต่ำกว่าเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ร้อยละ ๘ และ

พลาดเข้าต่อเนื่องเป็นปีที่สองติดต่อกัน ทั้งนี้ การค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕ ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจีนในปี ๒๕๕๖ ขณะที่การค้ากับตลาดดาวรุ่งที่มีศักยภาพสูงอย่างอาเซียนและแอฟริกาใต้ขยายตัวสูงกว่าอัตราเฉลี่ยที่ร้อยละ ๑๐.๙ และร้อยละ ๘.๖ ตามลำดับ

ในเชิงภูมิภาค การค้าระหว่างประเทศของมณฑลในตอนกลางและตะวันตกขยายตัวในอัตราที่สูงถึงร้อยละ ๑๓.๖ และร้อยละ ๑๗.๗ ตามลำดับ ขณะที่การค้า ของเขตเศรษฐกิจด้านซีกตะวันออกมีมูลค่า ๓.๒๙ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๙ ของมูลค่าการค้า โดยรวมของจีน และเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๖.๖ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา

การส่งออกของจีนกลับมามีชีวิตชีวาในระดับหนึ่งอีกครั้ง โดยมีมูลค่าถึง ๒.๒๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ ๗.๙ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา โดยอุตสาหกรรมแรงงานฝีมือ/เทคโนโลยี เป็นพระเอกสำหรับการส่งออกของจีน แซงหน้าอุตสาหกรรมดั้งเดิม

กล่าวคือ การส่งออกสินค้าเครื่องจักรกล คอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์มีสัดส่วนถึงร้อยละ ๕๗.๓ ของมูลค่าการค้า โดยรวม (มูลค่า ๑.๒๗ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ) ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเนื่องจากการเริ่มฟื้นตัวของตลาดสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ขณะเดียวกัน การส่งออกสุทธิ (สินค้าและบริการ) มีอิทธิพลต่อการเติบโตของจีดีพีลดลงร้อยละ -๔.๔ ซึ่งชะลอตัวจากสัดส่วนร้อยละ -๒.๒ ในปี ๒๕๕๕

ขณะที่การนำเข้ามีมูลค่า ๑.๙๕ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ เติบโตร้อยละ ๗.๓ เมื่อเทียบกับของปีก่อน โดยการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคยังคงเติบโตดี โดยมีมูลค่า ๐.๒๓ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ ๒๔.๖ ขณะที่การนำเข้าน้ำมันดิบ แร่เหล็ก และถ่านหินมีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น ๒๘๐ ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔) ๘๒๐ ล้านตัน (ร้อยละ ๑๐.๒) และ ๓๓๐ ล้านตัน (ร้อยละ ๑๓.๔)

อย่างไรก็ดี การพยายามผลักดันการส่งออกควบคู่ไปกับการควบคุมการเติบโตของการนำเข้าให้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ทำให้ดุลการค้าของจีนในปี ๒๕๕๖ เกินดุลถึง ๒๕๙,๗๕๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวในอัตราร้อยละ ๑๒.๘ เมื่อเทียบกับของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่ารวม ๒๓๐,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ นอกจากนี้ ยังพบว่า การเกินดุลการค้าในปี ๒๕๕๖ ดังกล่าวนับว่ามีมูลค่าสูงที่สุดนับแต่ปี ๒๕๕๒ ที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจโลก

การค้าบริการ ... แรงต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน การค้าบริการของจีนในปี ๒๕๕๖ ก็ฉายแวว

สดใสยิ่งขึ้น กล่าวคือ มูลค่าการค้าภาคบริการยังคงเติบโตในอัตราที่สูงต่อไป โดยมีมูลค่าทะลุ ๕๒๐,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งทำให้จีนเป็นประเทศที่ทำธุรกรรมการค้าบริการรายใหญ่อันดับที่ ๓ ของโลก มีสัดส่วนคิดเป็นราวร้อยละ ๖ ของมูลค่าธุรกรรมการค้าบริการโลก

นอกจากนี้ การค้าภาคบริการของจีนในปี ๒๕๕๖ ดังกล่าวยังขยายตัวร้อยละ ๑๑ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ขยายตัวในอัตรามากกว่าของการค้าสินค้า อย่างไรก็ตาม ภาคบริการของจีนยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศที่น้อย โดยจีนยังมีมูลค่าการส่งออกบริการคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙ ของมูลค่าการส่งออกโดยรวม ซึ่งต่ำมากเมื่อเทียบกับสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของโลก การค้าภาคบริการของจีนจึงยังคงขาดดุลการค้าอยู่มาก

ขณะเดียวกัน มูลค่าการท่องเที่ยวและบริการขนส่ง ซึ่งถือเป็นสาขาบริการดั้งเดิมที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ (เมื่อเทียบกับสาขาที่มีมูลค่าเพิ่มสูงอย่างบริการการเงินและประกันภัย) มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของมูลค่าบริการโดยรวม หลายฝ่ายเชื่อมั่นว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ภาคครัวเรือนของจีนจึงนับเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจของการค้าบริการ ทำให้การลงทุนโดยตรงของต่างประเทศในภาคบริการในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๔.๒ สูงกว่าของการลงทุนฯ ภาคการผลิต (ต่อเนื่องนับแต่ปี ๒๕๕๔) ซึ่งคาดว่าจะทำให้ภาคบริการจะยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับทิศทางการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของจีนที่ต้องการหันมาเน้นภาคบริการมากขึ้นในอนาคต

อนึ่ง ภาคการค้าบริการครอบคลุมถึงการขายและการจัดส่งสินค้าที่จับต้องไม่ได้ หรือบริการ ซึ่งได้แก่ การท่องเที่ยว บริการการเงินและประกันภัย และบริการโทรคมนาคม ทั้งนี้ เมื่อปี ๒๕๔๔ ที่จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกนั้น ภาคการค้าบริการของจีนมีมูลค่าอยู่เพียง ๗๑,๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

การลงทุน ... เติบโตทั้งเข้าและออก ในปี ๒๕๕๖ การลงทุนมีบทบาทต่อการเติบโตของเศรษฐกิจจีน โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๐.๔ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๕๔.๔ ซึ่งนักวิเคราะห์ประเมินว่า สาเหตุสำคัญเนื่องจากการเพิ่มการลงทุนของภาครัฐ และการขยายตัวของหนี้สินภาคเอกชน ซึ่งมีได้สร้างมูลค่าเพิ่มเท่าที่ควรและเพิ่มความเสี่ยงต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม และนี่อาจเป็นสาเหตุว่าทำไมรัฐบาลจีนปรับลดระดับสินเชื่อใหม่ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีที่ผ่านมา

ขณะเดียวกัน การลงทุนของต่างชาติในจีนและของจีนในต่างประเทศยังคงมีบทบาทสำคัญในเวทีโลก โดยเติบโตในอัตราที่สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลกทั้งสิ้น กล่าวคือ **การลงทุนโดยตรงของต่างประเทศใน**

จีน (FDI) ยังหลั่งไหลเข้าจีน โดยมีมูลค่า ๑๑๗,๕๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ ๕.๓ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา โดยการลงทุนฯ จากสหภาพยุโรป (กว่า ๗,๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และจากสหรัฐฯ (กว่า ๓.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) พื้นตัวอย่างมีเสถียรภาพ โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๑ และร้อยละ ๗.๑ ตามลำดับ

จุดแข็งสำคัญของจีนที่มีตลาดภายในประเทศที่ใหญ่และเติบโต แรงงานฝีมือจำนวนมาก และโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีทำให้จีนยังคงได้รับความไว้วางใจจากนักลงทุนต่างประเทศ โดยจีนสามารถยึดตำแหน่งประเทศที่รองรับการลงทุนจากต่างประเทศอันดับที่ ๒ ของโลกได้อย่างเหนียวแน่น

ในเชิงภูมิศาสตร์ การลงทุนฯ ในด้านซีกตะวันออกยังคงได้รับความสนใจจากต่างชาติอย่างมาก โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๘๒.๔ ของการลงทุนฯ โดยรวม มูลค่าราว ๙๖,๘๘๐ ล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ขณะที่การลงทุนฯ ในพื้นที่ตอนกลางและตะวันตกของจีนนับว่าขยายตัวสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของทั้งประเทศอยู่เล็กน้อย โดยการลงทุนที่เข้าไปยังพื้นที่ทั้งสองมีมูลค่า ๑๐,๑๐๐ ล้านดอลลาร์ฯ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๘) และมูลค่า ๑๐,๖๑๐ ล้านดอลลาร์ฯ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗) ตามลำดับ

ขณะที่การลงทุนโดยตรงของจีนในต่างประเทศ (ODI) ในปี ๒๕๕๖ ก็ยังคงพุ่งทะยานในอัตราที่สูง โดยมีมูลค่า ๙๐,๑๗๐ ล้านดอลลาร์ฯ เติบโตในอัตราร้อยละ ๑๖.๘ เมื่อเทียบกับของปีก่อน ส่งผลให้จีนเป็นประเทศที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศใหญ่เป็นอันดับที่ ๓ ของโลก และหากมองย้อนกลับไปในปี ๒๕๕๐ ก็พบว่า การลงทุนฯ มีมูลค่าเพียง ๒๒,๕๐๐ ล้านดอลลาร์ฯ เท่านั้น หรือเท่ากับขยายตัวกว่า ๔ เท่าตัวในช่วงเวลา ๖ ปีที่ผ่านมา

การลงทุนฯ ดังกล่าวกระจุกตัวอยู่ในฮ่องกง อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐฯ รัสเซีย และญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนรวมอยู่เกือบ ๓ ใน ๔ ของการลงทุนฯ โดยรวมของจีน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๑ เมื่อเทียบกับของปีก่อน นอกจากนี้ การลงทุนฯ ยังเป็นส่วนของรัฐวิสาหกิจราวร้อยละ ๓๖.๖ ของทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๙ จากของปีก่อน โดยมาจาก ๓ มณฑลหลักของจีนได้แก่ กวางตุ้ง (Guangdong) ซานตง (Shandong) และเจียงซู (Jiangsu)

ตัวเลขเศรษฐกิจที่สำคัญของจีนในปี ๒๕๕๖

ค่าเศรษฐกิจสำคัญ	มูลค่า	อัตรา (ร้อยละ)
จีดีพี	๕๖.๘๘ ล้านล้านหยวน	๗.๗
เงินเฟ้อ	- ๒.๖	
การบริโภคภายในประเทศ	๒๓.๔๔ ล้านล้านหยวน	๑๓.๑
การค้าระหว่างประเทศ	๔.๑๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ	๗.๖
การส่งออก	๒.๒๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ	๗.๙
การนำเข้า	๑.๙๕ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ	๗.๓
ดุลการค้า	๐.๒๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ	๑๒.๘
การค้าบริการ	๐.๕๒ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ	๑๑.๐
การลงทุนของต่างประเทศในจีน	๑๑๗,๕๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	๕.๓
การลงทุนของจีนในต่างประเทศ	๙๐,๑๗๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	๑๖.๘

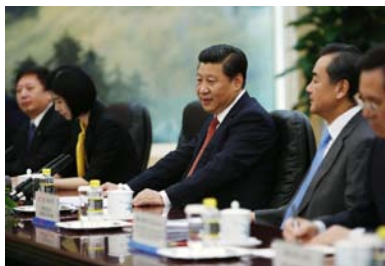
นอกจากการขยายตัวของการลงทุนฯ ดังกล่าวจะช่วยให้เงิน “สยายปีก” ออกไปยังต่างประเทศได้กว้างไกลยิ่งขึ้นแล้ว การเติบโตดังกล่าวยังช่วยลดแรงกดดันต่อการเพิ่มค่าของเงินหยวนอันเนื่องจากการเกินดุลการค้าจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ๒๕๕๖ ขณะเดียวกัน การย้ายฐานการผลิตของจีนไปยังต่างประเทศยังช่วยบรรเทาการตรวจสอบทางการค้าที่มีต่อบริษัทและสินค้าจีน ซึ่งจีนถูกตรวจสอบเรื่องการทุ่มตลาดต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๑๘ และการอุดหนุนเป็นปีที่ ๘ เข้าให้แล้ว

หลายฝ่ายจึงคาดว่า หากการขยายตัวของ ODI ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาที่ดำเนินไปในทิศทางและโมเมนตัมที่รัฐบาลจีนกำหนดไว้ดำรงอยู่ต่อไป ก็จะสามารถให้การลงทุนทั้งขาเข้าและออกของจีนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันในช่วง ๒-๓ ปีข้างหน้า

แนวโน้มปี ๒๕๕๗ ... เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

การคาดการณ์ปี ๒๕๕๗ ... อย่างน้อยร้อยละ ๗ การคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนในปี ๒๕๕๗ ยังมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างตั้งแต่เป้าหมายการขยายตัวร้อยละ ๗ ของรัฐบาลจีนไปจนถึงการเติบโตร้อยละ ๗.๙ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา เราลองมาดูกันว่า แต่ละค่ายคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนในปี ๒๕๕๗ พร้อมเหตุผลและข้อสังเกตอย่างไรกันบ้าง ...

รัฐบาลจีน ยังคงประกาศเดินหน้าปฏิรูประบบ เศรษฐกิจและสังคมในเชิงลึกมากขึ้น โดยรัฐบาลกลางของจีนมุ่งเน้นการเติบโตในเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ โดยให้คำมั่นที่จะรักษาการขยายตัว

ทางเศรษฐกิจและดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวัง เดินหน้าปฏิรูปโครงสร้างการเงินและการคลัง และผลักดันการพัฒนาชุมชนเมือง เพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยตั้งเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๗ ไว้ที่ร้อยละ ๗ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา

ธนาคารแสตนดาร์ดชาร์ตเตอร์ (Standard Charter Bank) ประเมินว่าเศรษฐกิจจีนจะเติบโตร้อยละ ๗.๔ ทั้งนี้ คาดคะเนว่า การปล่อยสินเชื่อใหม่จะมีมูลค่า ๘.๕ ล้านหยวน ขยายตัวร้อยละ ๑๑ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ลดลงจากอัตราการปล่อยสินเชื่อใหม่ของปี ๒๕๕๖ ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ เมื่อเทียบกับของปีก่อน

ขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

(International Monetary Funds) **สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters)** **บริษัทที่ปรึกษาพีดับบลิวซี (PWC)** และ**เมอร์ริล ลินช์ (Merrill Lynch)** รวมทั้ง**หลักทรัพย์เซินอินเหอหวังกั๋ว (Shenyin and Wanguo Securities)** แห่งนครเซี่ยงไฮ้ต่างพร้อมใจกันคาดการณ์การเติบโตทาง

เศรษฐกิจของจีนไว้ในระดับเดียวกันที่ร้อยละ ๗.๕ โดยเล็งเห็นถึงปัจจัยเชิงบวกสำคัญได้แก่ การฟื้นตัวของ การส่งออก และข้อควรระวังเกี่ยวกับความเสี่ยงอันเนื่องมาจากปัญหาหนี้สินในระบบเศรษฐกิจของจีน

นอกจากนี้ เอกสารที่ตีพิมพ์โดยสถาบันด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภายใต้สถาบันด้านสังคม วิทยาศาสตร์จีน (Chinese Academy of Social Sciences) ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นัก เศรษฐศาสตร์ชั้นนำของจีน ก็สรุปการคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวบรวมจาก “ถังความคิด” (Think Tank) ใหญ่ของรัฐบาลจีนว่าอยู่ที่ร้อยละ ๗.๕ เช่นกัน โดยกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่า ปัจจัยความต้องการ ในต่างประเทศจะดีขึ้นจากปีก่อนควบคู่ไปกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกอย่างค่อยเป็นค่อยไป ขณะที่การ ผลักดันโครงการขยายชุมชนเมืองของจีนก็น่าจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานใหม่ ๆ

อนึ่ง ก่อนหน้านี้ กองทุนการเงินฯ คาดการณ์การเติบโตของ จีนในปี ๒๕๕๗ อยู่ที่ร้อยละ ๗.๒ เนื่องจากตระหนักถึงความพยายามของ รัฐบาลจีนในการควบคุมเงินเฟ้อและปัญหาฟองสบู่จากภาคอสังหาริมทรัพย์ แต่ผลจากสัญญาณการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและระดับเงินเฟ้อในช่วง ปลายปีที่ผ่านมา ทำให้ไอเอ็มเอฟได้ปรับเปลี่ยนตัวการคาดการณ์การเติบโตทาง เศรษฐกิจของจีนเป็นร้อยละ ๗.๕

อัตราคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจจีนในปี ๒๕๕๗

องค์กร อัตรา (ร้อยละ)

รัฐบาลจีน	๗.๐
ธนาคารแสดนดาร์ตชาร์ตเตอร์	๗.๔
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	๗.๕
สำนักข่าวรอยเตอร์	๗.๕
บริษัทที่ปรึกษาพีดับบลิวซี	๗.๕
บริษัทที่ปรึกษาเมอร์ริลลินซ์	๗.๕
หลักทรัพย์เชินยินเหอหวังกั๋ว	๗.๕
ถังความคิดของจีน	๗.๕
ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย	๗.๗
ธนาคารโลก	๗.๗
หลักทรัพย์เอเวอร์แบร์ทซีเคียวริตี้ส์	๗.๙

ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) ได้ปรับเพิ่มอัตราการเติบโตเล็กน้อยจากร้อยละ ๗.๖ เป็นร้อยละ ๗.๗ เนื่องจากพบว่ารัฐบาลจีนกำลังขยายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานในหลายโครงการสำคัญ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนทางกลับการประมาณการของ**ธนาคารโลก (World Bank)** ที่ปรับลดการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนลงจากร้อยละ ๘ เหลือร้อยละ ๗.๗ ด้วยเหตุผลที่ว่า เศรษฐกิจใหญ่อันดับที่สองของโลกอย่างจีนอยู่ระหว่างการปรับลดความร้อนแรงทางเศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนโดยหันมามุ่งเน้นภาคการบริโภคภายในประเทศเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้น

ขณะเดียวกัน**หลักทรัพย์เอเวอร์ไบร์ทซีเคียวริตี้ส์ (Everbright Securities)** มองโลกในแง่ดีและคาดการณ์การเติบโตของจีดีพีไว้สูงกว่าของปี ๒๕๕๖ ที่ร้อยละ ๗.๙ เนื่องจากแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ท่ามกลางความร่วมมือของรัฐบาลจีนในการดำเนินนโยบายสนับสนุนการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์และโครงสร้างพื้นฐาน

แนวโน้มตัวชี้เศรษฐกิจอื่น ... ดูดี แต่แฝงแรงกดดัน

นอกเหนือจากตัวเลขการคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนในปี ๒๕๕๗ ซึ่งอยู่ระหว่างร้อยละ ๗-๗.๙ ดังกล่าวถือว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจสำหรับประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่สองของโลก และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ในระดับกลางในปัจจุบันแล้ว รัฐบาลจีนยัง

คาดการณ์ว่าการบริโภคภายในประเทศในปี ๒๕๕๗ จะเติบโตร้อยละ ๑๓ เมื่อเทียบกับของปี ๒๕๕๖ โดยการค้าออนไลน์จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยเบนแอนด์โค (Bain & Co) บริษัทที่ปรึกษาชั้นนำของโลกคาดการณ์ว่า จีนจะมีมูลค่าการค้าออนไลน์เพิ่มขึ้นเป็นถึง ๓.๓ ล้านล้านหยวนภายในปี ๒๕๕๘ ขณะที่การส่งออกและนำเข้าคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ และร้อยละ ๘ เนื่องจากสภาพตลาดโลกที่ฟื้นตัวและการขยายตัวของการบริโภคภายในประเทศ ตามลำดับ ซึ่งนั่นหมายความว่า การเกินดุลการค้าของจีนจะยังคงเพิ่มขึ้นต่อไปในปีนี้

ขณะเดียวกัน รัฐบาลจีนยังประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญให้เป็นไปในทิศทางที่วางแผนไว้ อาทิ การผลักดันการลงทุนของจีนออกสู่ต่างประเทศตามนโยบาย “**บุกโลก**” การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ตอนกลางและตะวันตกของจีน และการควบคุมระดับเงินเฟ้อและปัญหาฟองสบู่

โดยเฉพาะในช่วงปลายปี ๒๕๕๖ ให้ลดต่ำลงมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจะช่วยทำให้รัฐบาลจีนสามารถใช้จังหวะโอกาสนี้ปล่อยสินเชื่อระลอกใหม่ในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ต้องกังวลใจกับปัญหาเงินเฟ้อในช่วงต้นปี ๒๕๕๗ มากนัก อย่างไรก็ตาม ผมเห็นว่า เศรษฐกิจจีนในปี ๒๕๕๗ ก็ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายและข้อกังวลใจอยู่หลายประการ

ในประการแรก โดยที่นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจีนจะเติบโตร้อยละ ๗.๕ ซึ่งต่ำกว่าของปีก่อนเล็กน้อย หากเกิดขึ้นจริงก็เท่ากับว่าจีดีพีของจีนจะเติบโตในอัตราที่ลดลงเป็นปีที่ ๕ ต่อเนื่องกัน ซึ่งเป็นการตอกย้ำถึงการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของจีนอย่างชัดเจน และอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ต่อความมั่นใจของผู้บริโภคจีนและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศในอนาคต ผมจึงเห็นว่า รัฐบาลจีนควรจะต้องพยายามกระตุ้นอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจไว้ไม่ให้ต่ำกว่าของปีที่ผ่านมา เพื่อรักษาโมเมนตัมและความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจโดยรวมเอาไว้ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของจีน ณ สิ้นปี ๒๕๕๗ มีขนาดราว ๖๑.๓ ล้านล้านหยวน

ประการที่สอง เศรษฐกิจของจีนในปี ๒๕๕๗ กำลังเผชิญกับความท้าทายและแรงกดดันหลายด้านจนนักเศรษฐศาสตร์และนักธุรกิจไม่มั่นใจเท่าที่ควร โดยมีปัจจัยเชิงลบที่เกี่ยวข้องได้แก่ **ความเปราะบางของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก** โดยเฉพาะอย่างยิ่งของสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งในกรณีหลังยังอาจเกี่ยวพันไปถึงข้อขัดแย้งทางการเมืองระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นเสมือนระเบิดเวลาที่รอวันประทุ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗

ปี	อัตรา (ร้อยละ)
๒๕๕๓	๑๐.๔
๒๕๕๔	๙.๒
๒๕๕๕	๗.๘
๒๕๕๖	๗.๗
๒๕๕๗ (คาดการณ์)	๗.๕

ประการถัดมา การเพิ่มค่าของเงินหยวน ซึ่งทะลุค่ากว่า ๖ หยวนต่อเหรียญสหรัฐฯ หลายครั้งนับแต่ต้นปี ๒๕๕๗ ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สื่อเค้าว่าจะกดดันรัฐบาลและกิจการของจีน โดยเฉพาะ SMEs ซึ่งจะมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่ลดลง และอาจกระทบเชิงลบต่อการลงทุนโดยตรงของต่างชาติในจีน นอกจากนี้กิจการของจีนยังจะต้องเผชิญกับปัญหากำลังการผลิตส่วนเกินที่ขยายวงจากอุตสาหกรรมดั้งเดิม อาทิ อุตสาหกรรมเหล็ก อลูมิเนียม กระจก ปูนซีเมนต์ ก่อสร้าง และต่อเรือ ไปสู่อุตสาหกรรมดาวรุ่งพุ่งแรง อาทิ เซลล์แสงอาทิตย์ พลังงานลม และคาร์บอนไฟเบอร์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของจีนในระยะยาว

ประการที่สี่ ขณะที่เราสังเกตเห็นการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของภาคการบริโภค

ภายในประเทศและการกระจายความเจริญสู่ตอนกลางและซีกตะวันตกของจีน แต่หากเราพิจารณาจากภาคเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเติบโตของจีพีดีจีนในปี ๒๕๕๖ ก็พบว่า ภาคการลงทุนกลับมีบทบาทมากขึ้นสวนทาง กับภาคการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลจีนที่ต้องการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจากการพึ่งพาภาคการลงทุนไปสู่ภาคการบริโภคมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังต้องเผชิญกับแรงกดดันจากการกระจายรายได้ที่ยังคงกระจุกตัวทั้งในเชิงภูมิศาสตร์ (ด้านซีกตะวันออก) ระดับความเจริญ (ในเมืองเอกและเมืองรองระดับที่ ๒) และกลุ่มประชากร/สาขาอาชีพ (ในเมือง/ภาคอุตสาหกรรมและบริการ)

นอกจากนี้ นักวิเคราะห์ยังออกโรงมาเตือนว่า จีนอาจต้องเผชิญกับแรงกดดันจากอัตราเงินเฟ้อที่จะเพิ่มขึ้นหลังจากช่วงตรุษจีน ซึ่งส่วนหนึ่งเนื่องจากการจับจ่ายใช้สอยในช่วงเทศกาลตรุษจีน และสภาพอากาศที่แห้งแล้ง โดยในหลายพื้นที่ทางตอนเหนือ อาทิ กรุงปักกิ่ง ไม่มีหรือมีหิมะตกน้อยมากที่สุดในรอบหลายสิบปี ซึ่งจะส่งผลต่อการแพร่ระบาดของเชื้อโรคและปริมาณน้ำที่ต่ำกว่าปกติ อันจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรของจีนลดลงในปี

ประการสุดท้าย ท่ามกลางการขยายตัวของชุมชนเมืองที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วในจีนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลจีน ก็กำลังนำไปสู่ปัญหาความไม่สมดุลของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในเมืองเอกและเมืองรองในหลายระดับ แคมป์ปัญหามลพิษในหลายเมืองใหญ่ก็ยังไม่มีความโน้มที่จะดีขึ้น ซึ่งอาจจะเพิ่มแรงกดดันให้รัฐบาลจีนไม่อาจเร่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างที่ตั้งใจไว้ในอนาคต

หลังจากปัญหาการเมืองภายในประเทศของจีนเริ่มคลายตัว ดูเหมือนผู้บริหารระดับสูงชุดใหม่ของจีนจะยังคงมีปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมรอให้แก้ไขอยู่อีกเต็มมือ ...

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๒๓ มกราคม ๒๕๕๗